

modis. scđm iussum regis. Et uidit mathathias et doluit. et contremuerunt renes eius. et accusus est furor eius scđm iudicij legis. et insiliens trucidauit eū sup aram. Sed et virum quē miserat rex antiochus qui cogebat immolare trucidauit in ipso tempore. et aram destruxit. et zelatus est legem sicut fenees zambri filio salomi. Et exclamauit mathathias uoce magna dicens. Omnis qui zelum habet legis statuens testamentū exeat post me. Et fugit ipse et filii eius in montes. et reliquerunt quaecumque habebant in ciuitate.

Nunc descenderunt multi querentes iudicium et iusticiā in desertū: ut sederent ibi ipsi et filii eorum. et mulieres eorum et pecora eorum. quā indurauerunt sup eos mala. Et renuntiatū est viris regis et exercitiū. qui erant in iherusalem ciuitate dāuid: quā discessissent viri quidam qui dissipauerunt mandata regis in loca occulta in desertū: et abisseint post illos muli. Et statim prexerūt adūsus eos constituerūt adūs eo plūi die sabbatorū: et dixerunt ad eos. Resistatis et nunc. Adhuc excite et facite scđm uerbum regis: et uiuetis. Et dixerunt. Non exhibimus neq; faciemus uerbum regis: ut polluamus diem sabbatorū. Et concitauerunt ad

uersus eos predium et non responderunt eis: nec oppilauerunt loca occulta. dicentes. Moriam̄ omnes in simplicitate nostra: et testes erunt sup nos celum et terra. qđ iniuste p̄dītis nos. Et maulerunt eis bellum sabbatis: et mortui sunt ipsi et uxores eorum et filii eorum. et pecora eorum usq; ad mille animas hominū. Et cognovit mathathias et amici eius: et luctum habuerunt sup eos ualde.

Et dixit uir p̄ximo suo. Si omnis fecerimus sicut fr̄s nr̄i fecerunt et non pugnauerimus aduersus gentes p̄ animab; nr̄is et iustificationib; nr̄is: cūcūs dispident nos a terra. Et cogitauerunt die illa dicentes. Omnis homo quicūq; uenerit ad nos in bello die sabbatorū. pugnemus aduersus eum: et non moriamur omnis sicut mortui sunt fr̄s nr̄i in occulis. Nunc congregata est ad eos synagoga nūdeorum fortis virib; ex iis. Omnis voluntarius in lege. et omnes qui fugiebant a malis addūti sunt ad eos: et facti sunt illis ad firmamentū. Et collegerunt exercitū. et p̄causerunt peccatores in ira sua: et uiros iniquos in indignatione sua. et ceteri fuderunt ad nationes ut euaderent. Et circumiuit mathathias et amici eius: et destruxerunt aras. et circunciderunt pueros incircuncisos. quotq;

inuenientur in similibus; si sit in for-
titudine. Et persecuti sunt fi-
lios superbie. et prosperatum est
opus in manu eorum: et obtu-
nuerunt legem de manibus
gentium. et de manib; regum.
et non dederunt cor nū pec-
catori.

F. 117
Et appropinquauerunt di-
eis mathathie moriendi: et di-
xit filius suus. Nunc conforta-
ta est superbia et castigatio: et
tempus eversionis et ira indi-
gnationis. Nunc ergo os filij e-
mulatores estote legis. et date
animas uras p testamento pa-
triū. et memento opum patrū.
que fecerunt in generationib;
suis. et accipietis gloriam magnā
et nomen eternum. Abraham
nonne in temptatione. inuen-
tus est fidelis. et reputatū est ei
ad iusticiam? Ioseph in tempo-
re angustie sue custodiuit mā-
dandum: et factus est dñs egyp-
ti. Finees pater noster: zelando
zelum dei: accepit testimoniū
sacerdotij eterni. Iesus dum
uerbum impleuit: factus ē
dux isrl. Caleph dum testifi-
catur: in ecclia accepit heredi-
tatem. Dauid in sua misericordia:
consecutus est sedem regni in
secula. Hebyas dum zelat re-
lum legis: receptus est in celū.
Ananas. azarias. misahel. cre-
dentes: liberati sunt de flamma
Danhel in simplicitate sua li-

153
veratus est de ore leonū. Et ita
cogitate p generationē et gene-
rationē: quia om̄s qui spant
in deo non infirmantur. Et a
verbis unī peccatoris ne timue-
ritis: quia gl̄ia eius stercus et
uermis est. Hodie extollitur et
cras non inuenietur: quia con-
uersus est in terram suā. et co-
gitatio eius piet. Vos ergo filij
confortamini et uiriliter agite
in lege: quia mi ipsa glorioſi
eritis. Et ecce symeon frater ue-
ster scio quod uir consiliū est:
ipsum audite semp. et ipse uo-
bis erit pater. Et iudas macha-
beus fortis uirib; auuentute
sua. sit uobis princeps militiæ:
et ipse aget bellum poplī. Et
adducetis ad uos omnes facto-
res legis: et iudicaret uindi-
ctam poplī uiri. Et retribuite
retributionē gentib;: et inten-
dite in preceptum legis. Et be-
nedixit eos et apositus est ad
patres suos. et defunctus est
centesimo et quadragesimo
sesto anno. et sepultus est a
filii suis in sepulchris patrū
suorū in modin: et planxerit
eum om̄is isrl planctu magno.

F. 118
Et surrexit iudas qui
uocabatur machabeus filius
eius p eo: et adiuuabant eū
om̄is fr̄s eius et uiversi qui se
commixerant patri eius. et
prelabantur preliū isrl cum
leticia. Et dilatauit gloriam po-

pupulo suo: et induit se loricā
sicut gigas. et succinxit se ar-
ma bellica sua in p̄t̄līs. et p-
tegebat castra gladio suo. Si-
milis factus est leoni in opibus
suis: et sicut catulus leonis ru-
giens in uenatione. Et p̄secut⁹
est iniquos p̄scrutans eos: et q̄
conturbabant popl̄m suū eos
succedit flammis. Et pepulsi
sunt inimici pre timore eius.
et om̄s oparij iniquitatis con-
turbati sunt: et directa est sa-
lus in manu eius. et exacerba-
bat reges multos. et letificabat
iacob in opibus suis. et in sc̄līm
memoria eius in benedictione.
Et pambulauit ciuitates iu-
da et pdidit impios ex eis: et
auerit iram ab isrl̄. Et nomi-
natus est usq; ad nouissimum
terre: et congregauit peccantes.
Et congregauit apollonij
gentes. et a samariam uirtutē
multā et magnā: ad bellandum
contra isrl̄. Et cognouit iudas
et exiuit obuiam illi: et pacis-
sit et occidit illū. et ceciderūt
multi vulnerati. et reliqui fu-
gerunt. Et accepit spolia co-
rum. et gladiū apollonij ab-
stulit iudas: et erat pugnans
in eo om̄ib; dieb;. Et audiuit
seron princeps exercitus syrię
qd congregauit iudas congrega-
tionem et eccliam fidelium
sc̄lū: et ait. Faciam michi no-
men et glorificabor in regno:

et debellabo iudā & eos qui cū
ipso sunt qui spnebant uerbū
regis. Et preparauerunt se et
ascenderunt cum eo castra im-
piorum fortis auxiliarij: ut fa-
cerent uindictam in filios isrl̄.
Et appropinquauerunt usq;
bethoron: et exiuit iudas obui-
am illi cum pauci. Ut uiderunt
autē exercitū uementē sibi ob-
uiam: dixerunt iude. Quoī
poterimus pauci pugnare ad
multitudinem tantam. tam
fortē? Et nos fatigati sumus ie-
numio hodie. Et ait iudas. Faci
le est concludi multos in manus
paucorū: et non est differentia
in conspectu dei celi liberare in
multis aut in paucis. quia non
in multitudine exercitus uicto-
ria est bellū. sed de celo fortitu-
do uenit. Ipsi ueniunt ad nos
in multitudine contumaci. et
supbia: ut disperdat nos et uxo-
res nřas et filios nřos. et ut spoli-
ent nos. Nos uero pugnabimus
pāmīab; nřis et legib; nřis:
et ipse dñs conteret eos ante fa-
ciem nřam. Vos autē non timu-
eritis eos. Ut cessauit autē lo-
quens. insiluit in eos subito:
et contritus est seron et exer-
citū eius in conspectu ipsius.
et p̄sequebatur eum in dicessu
bethoron usq; in campum. et
ceciderunt ex eis octingenti ui-
ri: reliqui autē fugerunt inter
ram philistijm. Et cecidit timor

nde ac s̄m eius et formido sup
omnes gentes in circuitu eorum:
et puenit ad regem nomen eius.
et deprelījs iudei narrabant om
nes gentes.

Et audivit autē antioch⁹ ser
mones istos. iratus est animo: et
misit et congregauit exercitum
uniuersi regni sui. castra fortia
ualde. Et apuit granum suum
et dedit stipendia exercitu in
annum: et mandauit illis ut
essent parati ad omnia. Et ui
dit qđ defecit pecunia de thesau
ris. et tributa regionis modica
pter dissensionem et plagā quā
fecit in terra. ut tolleret legitima
quę erant a primis diebus: et ti
muit ne non haberet et semel
et bis in sumptus. et donativa.
quę dederat ante larga manu
et abundauerat sup reges qui
ante eum fuerant. consternat⁹
erat animo ualde. et cogitauit
ire in psidem ut accipet tributa
regionū. et congregaret argen
tum multū. Et reliquit lysiā
homine nobilem de semine re
gali sup negotia regia a flumi
ne euphraten usq; ad flumen
egypti. ut nutrit antiochū
filium suū donec rediret. Et
tradidit ei mediū exercitū et ele
fantos: et mandauit ei de omni
bus quę uolebat. et de inhabi
tantib; iudeam et ierlin. et ut
mitteret ad eos exercitū ad con
terendam et extirpandā uirtutē

tem isrl. et reliquias ierlin. et au
ferendam memoriam eorū de loco.
et ut constitueret habitatores
filios alienigenas in omnib; finib;
eorū. et sorte distribueret terrā
eorū. Et rex assumpsit partem
exertitus residui. et exiuit ab
antiochia ciuitate regni sui.
anno centesimo et quadragesi
mo et septimo: et transseruit
euphraten flumen. et pambu
labat superiores regiones. Et ele
git lysias ptolomeū filium dori
mimi. et micanorē. et gorgiam.
uiros potentes ex amicis regis:
et misit cum eis quadraginta
milia uirorū. et septē milia eq̄
rum ut uenirent in terrā iuda.
et disperderent eam scđm uerbū
regis. Et processerunt ut irēt cū
uniuersa uirtute sua: et uene
runt et applicauerunt ammaū
in terra campestri. Et audierūt
mercatores regionū nomen eorū:
et accepunt argentū et aurum
multum ualde. et pueros. et ue
nerunt in castra ut accipent fili
os isrl in seruos. Et additi sunt
ad eos exertitus syrie: et terre
alienigenarū. Et uidit iudas
et fīs eius quia multiplicata
sunt mala. et exercitū applica
bat ad fines eorū: et cognoue
runt uerba regis quę manda
uit poplō facere in interitum
et consummationē. et dixerūt
unusq; ad pximum suum.
Erigamus deiectionem poplō

nři: et pugnemus pro populo
nřo. et sc̄is nřis. Et congrega
tus est conuentus ut essent pa
rati ad prenum: et ut orarent
et peterent misericordiam et misera
tiones. Et ierim non habitaba
tur: sed erat sicut desertū. Non
erat qui ingrederec̄ et egredere
tur de natis eius. et sc̄m concil
cabatur: et filij alienigenarū
erant in arte. Ibi erat habita
tio gentiū. Et ablata est uolup
tas a iacob: et defecit ibi ubia ic
tharia. Et cōgregauit uenerit ī māse
phat. cōt ierim qđ loc' orationē erat ma
sepbat ante īsrl̄. Et ieiunauerunt il
la die et induerunt se cibis
et canere in capite suo: et de
stituerunt uestimenta sua.
et expanderunt librū legis de
quib; scrutabantur gentes si
militidinē simulachrorū su
orum fiorū. et attulerunt
ornamenta sacerdotalia et
primitias et decimas. et susci
tauerunt nazareos qui imple
uerant dies. et clamauerunt
uoce magna in celū dicentes.
Quid faciemus uiris istis et qđ
eos ducemus? Et sc̄a tua concul
cata sunt. et contaminata s̄t.
et sacerdotes tui facti sunt in
luctu et humilitate. Et ecce
nationes conuenerunt aduer
sum nos: ut disp̄dant nos. Tu
sc̄is quę cogitant in nos. Quo
modo poterimus subsistere
ante faciem illorū. nisi tu ad

iuies nos? Et tubis exclamaue
runt uoce magna. Et post hoc
construxit iudas duces populi tri
bunos et centuriones. et pente
contarios et decuriones: et dixit
bis qui edificabant domos et
sponsabant uxores. et planta
bant uineas. et formidolosis.
ut redirent unusquisq; in do
mum suā sc̄dm legem. Et mo
uerunt castra: et collocauerūt
ad austriū ammaum. Et ait
iudas. Accingimini et estote
filij potentes. et estote parati in
mane ut pugnatis ad uarsus na
tiones has quę conuenerunt
disp̄dere nos et sc̄a nřa: qđ me
luis est nos mori in bello. qđ
uidere mala gentis nře et sc̄oy.
Sicut autē fuerit uoluntas in
celo: sic fiat. Et assumpsit go
gias quinq; milia uirom̄ et
mille equites electos: et moue
runt castra nocte ut applica
rent ad castra iudeorū. et per
terent eos subito. Et filij qui
erant in arte: erant illi duces.
Et audiuit iudas: et surrexit
ipse et potentes patere uir
tutē exercituum regis quę erat
in ammaum. Adhuc enī dis
persus erat exercitus a castris.
Et uenit gorgias in castā iude
nocte et nemine inuenit: et
querebat illos in montib; qđ
dixit fugiunt hi a nobis. Et
cum dies factus esset apparuit
iudas in campo cum trib; milib;

uirorū tantum: quia tegumen
ta et gladios non habebant. Et
uiderunt castra gentiū ualida.
et loricatos. et equitatū in circu
itu eorū: et hī dochū ad preliū.
Et ait iudas uiris suis qui secū
erant. Ne timueritis multatu
dine eorum: et impetu eorum
ne formidetis. Mementote quā
ter salvi facti sunt patres nři
in mari rubro: cum sequerent
eos pharao cum exercitu multo.
Et nunc clamemus in celum
et miserebitur nři dñs. et me
mor erit testamenti patrū no
strorū. et conteret exercitum
istum ante faciem nřam hodie:
et scient om̄s gentes quia est q̄
redimiat et liberet isrl. Et le
uauerunt alienigenę oculos
suos. et uiderunt eos uenientes
exaduerso: et exierunt de ca
stris in prelio. Et tuba cecine
runt hī qui fuerant cū iuda:
et congressi sunt. Et contrite
sunt gentes et fugerunt in cā
pum: nouissimi autē cecide
runt in gladio. Et psecuta s̄t
eos usq; gazerū: et usq; in cā
posidumē et azou et iamme.
et ceciderunt exillis ad tria
milia uirorū. Et reuersus est
iudas et exercitus eius sequens
eum: et dixit ad popl̄m. Non
concupiscatis spolia. quia bel
lum contra nos est: et gorgias
et exercitus eius in monte pro
pe nos: sed state contra inni

cos nřos et expugnate eos. et post
hoc sumetis spolia. Et adhuc lo
quente iuda: ecce apparuit pars
quedam p̄spiciens de monte.
Et uidit gorgias quod in fugā
conuersi sunt sui: et succensā
sunt castra. Fumus eī qui ui
debantur: declarabat qđ factū
est. Quib; illis conspectis timue
runt ualde: aspicientes simul
et iudam et exercitū in campo
paratū ad prelium. Et fugerūt
om̄s in campum alienigenarū:
et iudas reuersus est ad spolia
castrorū. Et accepunt aurū
multū. et biacintū. et argentiū.
et purpurā marinā et opes ma
gnas. Et conuersi hymnum
canebant et benedicebant dñm
in celum: qm̄ bonus est. qm̄ in
scīm misericordia eius. Et facta est
satus magna in isrl: in illa die.
Qui cūq; autē alienigenarū
euaserunt. uenerunt et nun
tiauerunt lysis uniuersa q̄
acciderant. Quib; auditis ille
consternatus animo deficie
bat: qđ non qualia uoluit
talia contingerunt in isrl. et
quali mandauit rex.

 Et sequenti anno congrega
uit electorū uirorū sexaginta
milia. et equitū quinq; milia:
ut debellaret eos. Et uenerūt
in iudeam: et castra posuerūt
in bethoron. Et occurrit illis
iudas cum decem milib; uiris:
et uiderunt exercitū fortē

et orauit et dixit Benedictus
es saluator isrl qui contruisti
impetū potenter in manu ser-
ui tui dauid: et tradidisti ca-
stra alienigenarū in manus
ionathē filij saul. et armigeri
eius. Concluse et exercitum
istum in manu poplī tui isrl:
et confundantur in exercitu
suo et equitibus. Da illis formi-
dinē. et tabefac audaciā vir-
tutis eorum: et commoueant
contritione sua. Deice eos gla-
dio diligentium te: et collau-
dent te om̄is qui nouerunt te
et nomen tuum in hymnis.
Et commiserunt: et ceciderūt
de exercitu lysie quinq; milia
iuronū. Cidens autē lysias su-
orum fugā. et iudeonū auda-
ciam. et qd̄ parati sunt aut ui-
uere aut mori fortiter: abiit
ad antiochiam et elegit mili-
tes. ut multiplicati rursus ue-
nirent in iudeam. Dixit autē
iudas et fr̄s eius. Ecce con-
tri sunt inimici nři: ascendam
nunc mundare sancta. et re-
nouare. Et congregatus est
om̄is exercitus et ascenderunt
in monte syon: et uiderunt
sanctificationē desertam et
altare pfanatum. et portas
exustas. et in atrijs uirgulta-
nata sicut in saltu uel monti-
bus et pastoforia diruta. et
sciderunt uestimenta sua et
plaxerunt plandu magno

et imposuerunt cinerē super
caput suū. et ceciderunt in fa-
ciem sup terrā. et exclamaue-
runt tubis signorū. et clama-
uerunt in celum.
Tunc ordinauit iudas viros
suos qui pugnarent aduersus
eos qui erant in arte: donec emū-
darent scā. Et elegit sacerdotes
sine macula. uoluntatē haben-
tes in lege dei: et emundauerūt
scā. et tulerunt lapides conta-
minationis in locū immundū.
Et cogitauit de altari holocau-
storū quod pfanatum erat: quid
de eo faceret. Et incidit illi con-
silium bonū ut destrueret illud:
ne forte esset illis in opprobriū
quia contaminauerunt illud
gentes. Et demoliti sunt illud:
et reposuerunt lapides in mon-
te domus in loco apto. quo ad-
usq; ueniret ap̄pha et responde-
ret de eis. Et accepunt lapides
integros secundum legē: et edi-
fickerunt altare nouum scđm
illud quod fuit prius. Et edi-
fickerunt scā et quę intra do-
mū intrinsecus: et edem et atā
sanctificauerunt. Et fecerunt
uasa scā noua. et intulerunt can-
delabrum et altare incensorū
et mensam in templū: et incen-
sum posuerū sup altare. et ac-
cenderunt lucernas quę sup
candelabru erant et lucebant
in templo. Posuerunt sup men-
sam panes. et appenderunt ue-

la: et consummaverunt omnia
opera que fecerunt. Et ante ma-
tutinū surrexerunt. quinta
et uicesima mensis nomi. hic
est mensis casleu. centesimi q̄
dragesimi octauii anni: et obtu-
lerunt sacrificiū scđm legē sup
altare holocaustū nouum:
quod fecerunt. Scđm tempus
et scđm diem in qua contami-
nauerunt illud gentes: mis-
sa renouatū est in cantis et
citharis. et cynaris. et cimbalis.
Et cecidit omnis popl's in faciem:
et adorauerunt et benedixerūt
in celum dñm qui p̄spauit eis.
Et fecerunt dedicationē alta-
ris dieb; octo: et obtulerunt ho-
locausta cum leticia et saluta-
ria laudis. Et ornauerunt fa-
ciem templi coronis auris et
scutulis. et dedicauerunt por-
tas et pastoforia. et imposue-
runt eis ianuas. Et facta est
leticia in popl'o magna ualde:
et auersum est opprobrium.
gentium. Et statuit iudas et
fr̄s eius et uniuersa ecclia isrl̄
ut agatur dies dedicationis al-
taris in temporib; suis ab an-
no in annum p̄ dies octo: aq̄n-
ta et uicesima mensis casleu.
cum leticia et gaudio. Et edi-
ficauerunt in tempore illo mo-
tem syon. et parvatum muros
altos: et turrem firmam. nequa-
ndo uenirent gentes et concul-
carent eum sicut ante fecerūt.

Et collocauit illic exercitū ut
seruarent eū: et munuit eū
ad custodiendam bethsuram.
et haberet popl's munitionē
contra faciem idumeę.
Et factum est ut audierunt
gentes in circuitu q̄a edificatiū
est altare et scūarium sicut
prius: irate sunt ualde. et co-
gitabant tollere genus iacob
qui erant inter eos. et cepunt
occidere de poplō et p̄sequi.
Et debellabat iudas filios esau
in idumea. et eos qui erant
in acrabathanen. quia circūsi-
debant israelitas: et percussit
eos plaga magna. Et recorda-
tus est maliciam filiorū beān.
qui erant poplō in laqueum
et in scandalum insidiantes
ei in iudea: et conclusi sunt ab
eo in turribus. Et applicauit
ad eos. et anathematizauit
eos. et incendit turrem eorum
igni cum omnib; qui in eis erāt.
Et transiit ad filios ammon:
et inuenit manū fortē et
popl'm copiosum. et thymothe-
um ducem eorū. et commisit
cum eis prelia multa. Et con-
triti sunt in conspectu eorū
et percussit eos. et cepit gazer
ciuitatē et filias eius: et reuer-
sus est in iudeam. Et congre-
gate gentes sunt que sunt in
galaad aduersus israelitas qui
erant in finib; eorū ut tolle-
rent eos: et fugerunt in da-

themā munitionē. et miserūt
litteras ad iudam et fr̄s eius di-
centes. Congregat̄ sunt gen-
tes aduersum nos p̄ circuitum
ut auferant nos. et parant ue-
nire et occupare munitionē
in quā confugimus. et thimo-
theus est dux exeritus eorū.
Nunc ergo ueni eripe nos de
manib; eorū. quia cecidit mul-
titudo de nobis. et om̄s fr̄s nři
qui erant in locis ubiq; inter-
fecti sunt. et captiuas abduxer-
unt uxores eorū. et natos et
spolia. et pemerunt illic fer-
me mille viros. Et adhuc epi-
stole legebantur. et ecce alij
mūtū uenerunt de galilea
conscissis tunicis. nuntiantes
scdm uerba hęc dicentes. con-
uenisse aduersum se a ptolo-
maida et tyro. et sydone. et
om̄i galilea alienigenas. ut
nos consumant. Ut audiuit
autē iudas et popl̄s sermo-
nes istos. conuenit ecclia ma-
gna cogitare quid facerent
fratribus suis qui in tribulati-
one erant. et expugnaban-
tur ab eis.

Dixitq; iudas symoni fr̄i suo.
Eluge ubi viros. et uade et li-
bera fr̄s tuos in galilea. Ego
enī et frater meus ionathas
ibimus in galadithm. Et re-
liquit iosephum filiū zacha-
rie et azariam duces popl̄.
cum residuo exercitum inu-

dea ad custodiam: et precepit
illis dicens. Preestote populo
hinc. et nolite bellū committe-
re aduersus gentes: donec re-
uertamur. Et dati sunt symo-
ni uiri tria milia ut irret in ga-
lideam: iudeę autē octo milia
in galadithm. Et abiit symon
in galileam: et commisit pre-
lia multa cum gentib;. Et cō-
trite sunt gentes a facie eius:
et p̄secutus est eos usq; ad por-
tam ptolomaidis. Et ceciderūt
de gentib; fere tria milia uiro-
rum: et accepit spolia eorum.
Et assumpsit eos qui erant in
galilea et in arbatis. cū uxori-
bus et natib; et om̄ib; que erāt
illis: et adduxit in iudeam cū
leticia magna.

Et iudas machabeus et ionas
thas et fr̄s eius transierunt
iordanen: et abierunt uiam
trium dierum p̄ desertū. Et
occurserunt eis nabuthei. et
suscepunt eos pacifice: et nar-
rauerunt eis omnia que acci-
derant fratrib; eorū in gala-
dithide. et quia multi ex eis
comprehensi sunt in basara.
et bosor. et in alminis. et in cas-
phor. et in aged. et carnain.
Heę om̄s ciuitates munitę et
magnę. Sed et in ceteris ciuita-
tib; galadithidis tenentur cō-
prehensi: et in crastinū con-
stituerunt admouere exerci-
tum ciuitatib; his et compre-

bendere et tollere eos in una die.
Et conuerit iudas et exercitus
eius uiam in desertum bosoꝝ re
pente: et occupauit ciuitatem
et occidit omnem masculū in
ore gladij. et accepit om̄ia spo
lia eorū et succendit eam igni.
Et surrexerunt inde nocte: et
ibant usq; ad munitionē. Et
factum est diluculo cū alleuas
sent oculos suos: et ecce popl̄s
multus cuius non erat nume
rus portantes scalas et machi
nas ut comprehendenderent mu
nitionē. et expugnarent eos.
Et uidit iudas quia cepit bel
lum. et clamor belli ascendit
in celum sicut tubē. et clamor
magnus de ciuitate: et dixit
exercituſ suo. Pugnate hodie
p fr̄ib; ur̄is. Et uenit trib; or
dimb; post eos: et exclamauerit
tubis: clamauerit oratione. Et cogno
uerit castra timothei quia
machabeus est: et refugerūt
a facie eius. Et p auferunt
eos plaga magna: et ceciderūt
ex eis in illa die fere octo milia
uirorum. Et diuertit iudas in
maspha et expugnauit et ce
pit eam et occidit omnē mas
culum eius: et sumpsit spolia
eius. et succendit eam igni. In
de prexit: et cepit casbon. et
maged. et bosoꝝ. et reliquias ci
uitates galadithidis. Post hec
autē uerba: congregauit timo
theus exercitū alium. et castra

posuit contra rafon trans tor
rente. Et misit iudas speculari
exercitū. et renuntiauerunt ei
dicentes. quia conuenierunt ad
eum om̄is gentes: que in circu
tu n̄ō sunt. exercitus multis
numis. et arabes conduxerunt
in auxilium sibi. et castra po
suerunt trans torrentē. para
uemire ad te in prelūm. Et abiit
iudas obuiam illis. Et ait timo
theus principib; exercitus sui.
Cum appropiauerit iudas et
exercitus eius ad torrentē aquę:
si transierit ad nos prior n̄ poter
imus sustinere eū q̄ apotēs po
terit aduersum nos. Si uero ti
muerit transire et posuerit
castra circa flumen: transfre
temus ad eos. et poterimus ad
uersus illum. Ut autē appropin
quauit iudas ad torrentē aquę:
statuit scribas popl̄i circa tor
rentē. et mandauit eis dicens.
Neminē hominū reliqueritis:
sed ueniant om̄is in prelūm.
Et transfretauit ad illos p̄or.
et om̄is popl̄s post eum: et con
trite sunt ante faciem eorum
om̄is gentes. et piecerunt arma
sua et fuderunt ad sanū qđ
est in carnām. Et occupauit
ipsam ciuitatē. et sanū suc
cendit igni cum om̄ib; qui
erant in ipso: et oppressa est
carnām. et non potuit susti
nere contra faciem iudeę. Et
congregauit iudas uniueros

israelitas qui erant in galadithi de a minimo usq; ad maximū et uxores eorū et natos et exercitum magnū ualde: ut uenirent in terram iuda. Et uenerunt usq; efron. Et hęc ciuitas magna in ingressu posita munita ualde: et non erat de clmare ab ea dextra uel sinistra sed p mediam iter erat. Et incluserunt se qui erant in ciuitate: et obstruxerunt portas lapidib;. Et misit ad eos iudas: uerbis pacificis dicens. Transeamus p terrā urām ut eamus in terram nrām: et nemo uobis nocebit. Tantum pedib; transibimus. Et nolebant eis apire. Et precepit iudas predicari in castris: ut applicarent unusquisq; in quo erant loco. Et applicuerunt se uiri uirtutis: et oppugnauit ciuitatē illā tota die et tota nocte. Et traxita est ciuitas in manū eius: et pemerunt omnē masculū in ore gladij. Et eradicauit eam et accepit spolia eius: et transiit p totam ciuitatē super interfatos. Et transgressi sunt iordanen in campo magno contra faciem bethsan: et erat iudas congregans extremos et exhortabatur poplēm p totam viam. donec uenerunt in terram iuda. Et ascenderunt in montē syon cum leticia et gaudio: et obtulerunt holo-

causta. quod nemo eorū cecidisset donec reueterentur in pace.

Et in dieb; quib; erat iudas et ionathas in terra galaad. et symon frater eius in galilea contra faciem ptolemaidis: audiuit iosephus zacharie filius et azarias princeps uirtutis res bene gestas et prelia que facta sunt. et dixit. Faciamus et ipsi nobis nomen: et eamus pugnare aduersum gentes que in circuitu nrō sunt. Et precepit his qui erant in exercitu suo: et abierunt ianniam. Et exiuit gorgias de ciuitate et uiri eius obuiam illis. in pugnā: et fugati sunt iosephus et azarias usq; in fines iudee. Et cederunt illa die de poplo nisi: ad duo milia uiri. Et facta est fuga magna in poplo. qui non audierunt iudam et fratres eius: existimantes se fortiter facturos. Ipsī autē non erant de semine uirom illorum: p quos salus facta est in iis. Et uiri iuda magnificati sunt ualde in conspectu omnis isrl et gentium omnium: ubi audiebatur nomen eorum. Et conuenerunt ad eos fausta clamantes. Et exiuit iudas et fr̄s eius et expugnabant filios esau in terra que ad austriū est: et percussit cebron et filias eius. et muros eius et turrem succensi sunt in

circum. Et mouit castra ut iret
in terram alienigenarū: et p-
ambulabat samariam. In illa
die ceciderunt sacerdotes in bel-
lo dum uolunt fortiter facere:
dum sine consilio exierunt in
predium. Et declinauit iudas
in azotum in terrā alienigena-
rum: et uidit aras eorū et spo-
lia deorū ipsorū succendit igni.
Et cepit spolia ciuitatū. et re-
uersus est in terrā iuda.

F. vi.
Et rex antiochus pambulauit
superiores regiones: et audiuit
esse ciuitatē elymaidē in pside.
nobilissimā et copiosam in ar-
gento et auro: templumq; in
ea locuples ualde. et illuc uela-
mina aurea et lorice et scuta
que reliquit alexander phi-
lippi rex macedo qui regnauit
primus in grecia. Et uenit. et
querebat ciuitatē cape et pre-
dari eam et non potuit: qm̄
innocuit sermo his qui erant
in ciuitate. et insurrexerunt
in predium. Et fugit inde: et
abijt cum tristitia magna. et
reuersus est babyloniā. Et
uenit qui nunciaret ei in psi
de quia fugata sunt castra
que erant in terra iuda: et qd̄
abijt lysias cum uirtute forti
in primis. et fugatus est a facie
iudeorū: et inuaderunt armis
et uirib; et spolijs multis que
cepunt. et quia diruerunt ab
hominationē quam edificaue-

rat sup altare quod erat in iherim.
Et sanctificationē sicut p̄ us cir-
cundederunt muris excelsis. sed
et bethsuram ciuitatē suā. Et
factum est cum audiuit rex
sermones istos. expauit et com-
motus est ualde: et decidit in
lectum et incidit in languore
pre tristitia. quia non est factū
sicut cogitabat. Et erat illuc dies
multos: quia renouata est in eo
tristitia magna. Et arbitratus
est se mori. et uocauit om̄s ami-
cos suos: et dixit illis. Recessit so-
nus ab oculis meis. et concidi et
corrui corde pre sollicitudine:
et dixi in corde meo. In quantā
tribulationē deueni. et in quos
fluctus tristiciē in qua nunc su-
quia iocundus eram et dilectus
in potestate mea. Nunc uero
reminiscor malorum que fui
in iherim. unde abstuli omnia
spolia et uasa aurea et argen-
tea que erant in ea: et misi au-
ferri habitantes iudeam sine cau-
sa. Cognoui ergo quia ppter ea
inuenerunt me mala ista: et
ecce perco tristitia magna in ter-
ra aliena. Et uocauit philip-
pum unum de amicis suis. et
preposuit eum sup uniuersū
regnū suum: et dedit ei diade-
ma et stolam suā et anulum.
ut adduceret antiochum filiū
suum et nutriret eum et regna-
ret. Et mortuus est illuc antio-
chus rex: anno centesimo qua-

dragesimo et nono. Et cognovit lysias quoniam mortuus est rex: et constituit regnare antiochum filium eius quem nutritum adolescentem. et uocauit nomen eius imperatore. Et hi qui erant in arce concluserant israhel in circuitu scorum: et querebant ei mala semper ad firmamentum gentium. Et cogitauit iudas dispendere eos: et conuocauit universum populum ut obserderent eos. Et circuerunt simul et obserdiderunt eos anno centesimo quadragesimo: et fecerunt balistas. et machinas. Et exierunt quidam ex eis qui obsidebantur. et adiunxerunt se illis aliqui eximpiis israhel: et abierunt ad regem et dixerunt. Quousque non facis iudicium et uide casus nos? Nos decreuimus seruire patri tuo. et ambulare in preceptis eius. et obsequi edictis eius: et filij populi nostri. propter hoc ab alienabantur se a nobis. et quicumque inueniebantur ex nobis interficiebantur. et hereditates nostre diripiabantur. Et non ad nos tantum extenderunt manum: sed in omnes fines nos. Et ecce applicuerunt hodie ad arcem in ierusalem occidente eam: et in munitione in bethsura numerunt. Et miseri preuenieris eos uelocius maiora quam hec facient: nec poteris obtinere eos.

Et iratus est rex ut audiuit: et conuocauit omnes amicos suos et principes exercitus sui. et eos qui super equites erant. Sed et de regnis alijs et de insulis et marinis uenerunt ad eum exercitus conducticius: et erat numerus exercitus centum milia pedum. et uiginti milia equitum. et elefanti triginta duo docti ad prelum. Et uenerunt per idumeam et applicuerunt ad bethsuras: et pugnauerunt dies multis et fecerunt machinas. Et exierunt et succederunt cas igni: et pugnauerunt uiriliter. Et recessit iudas ab arce et mouit castra ad bethzacara contra castra regis: et surrexit ante lucem et concitauit exercitus impetum contra viam bethzara. Et comparauerunt se exercitus in prelum. et tubis ceterunt: et elefantis ostenderunt sanguinem uiuere et mori. ad accendos eos in prelum. Et diuise runt bestias per legiones: et astutuerunt singulis elefantis milie uiri in loricas concatenatis. et galeas eras in capitib; eorum. Et quingenti equites ordinati unicuique bestie electi erant. Hi autem ante tempus ubique erat bestia ibi erant. et quocunque ibat ibant: et non discedebant ab ea. Sed et turrest ligneas super eos firme praegetes per singulas bestias. et super eas machine. et

sup singulas uiri uirtutis triginta
 duo qui pugnabant desup:
 et intus magister bestie. Et residuum
 equitatum hinc et inde sta
 tuit in duas partes tubis exerti
 tum commouere. et purgere
 constipatos in legionibus eius.
 Et ut resulsi sol in clipeos aure
 os et grecos resplenduerunt mon
 tes ab eis. resplenduerunt sicut
 lampades ignis. Et distincta ē
 pars exercitus regis p montes ex
 celsos. et alii p loca humilia. Et
 ibant caute et ordinate: et co
 mouebantur om̄s inhabitantes
 uoces multitudinis eorū. et in
 cessu turbe. et collisione armo
 rum. Erat enim exercitus ma
 gnus ualde et formidinosus. Et appro
 piauit iudas et exercitus eius
 in prelum: et ceciderunt de
 exercitu regis sextenti uiri. Et
 uidit eleazar filius saura unā
 de bestijs loricata in lorice regis.
 et erat eminens sup ceteras besti
 as: et insum est ei quod in ea ēēt
 rex. Et dedit se ut liberaret po
 pulum suum et acquireret sibi
 nomen eternum: et cucurrit
 ad eam audaciter in medio legi
 om̄s interficiens a dextris et a
 sinistris. et cadebant ab eo huic
 et illuc. Et iuit sub pedes ele
 fanti et subposuit se et occidit
 eum: et cecidit sup ipsum inter
 ram. et mortuus est illic. Et
 uidentes uirtutē regis. et impe
 tum exercitus eius: deuerterū

ab eis. Castra autē regis ascende
 runt contra eos in ierim. Et ap
 pliuit castra rex ad iudeam et
 montem syon: et fecit pacem
 cū his qui erant in bethsura.
 Et exierunt detinente quiañ
 erant eis alimenta conclusis: qd
 sabbata erant terre. Et compre
 hendit rex bethsuram: et con
 stiuit illic custodiā seruare
 eam. Et conuertit castra ad
 locū scificationis dies multos.
 et statuit illic balistas. et ma
 chinas. et ignis iacula. et tor
 menta ad lapides lactandos. et
 spicula: et scorpions ad mittendas
 sagittas. et fundibula. Fecerū
 autem et ipsi machinas aduer
 sus machinas eorū: et pugna
 uerunt dies multos. Esq; autē
 non erant in ciuitate eo quod
 septimus annus esset: et qui re
 manserant in iudea de gentib;
 consumpscrant reliquias eorū
 quē repositae fuerant. Et remā
 serunt in scīs uiri pauci. qm̄
 obtinuerat eos fames: et disp
 si sunt unusq; in locū suum.
 Et audiuit lysias quod philip
 pus quē constituit rex antio
 chus dum adhuc uiueret ut
 nutrit antiochū filiū suū
 et regnaret reuersus esset apsi
 de et media. et exercitus qui
 abierat cum ipso. et quia que
 rit suscipe regni negotia: et se
 finauit ire et dicere ad regem
 et duces exercitus. Deficiamus co

tidie et esca nobis modica est. et
locus quē obsidemus est muni-
tus: et incubit nobis ordinare
de regno. Nunc itaq; demus de-
xtra hominib; istis. et faciamus
cū illis pacem et cum om̄i gente
eorū: et constituamus illis ut
ambulent in legitimis suis si-
cuit prius. Propter legitima eñi
eorum quē despeximus irati s̄t:
et fecerunt omnia hec. Et pla-
cuit sermo in conspectu regis et
principū: et misit ad eos pacē
facere. et receperunt illam. Et
iurauit illis rex et p̄ncipes: et
exierunt de munitione. Et
intravit rex et principes mon-
tem syon. et uidit munitionē
loca: et rupit ciascun iuramen-
tum qđ iurauit. et mandauit
destruere murum in giro. Et
descensit festinanter et reuersus
est antiochiam: et inuenit
philippum dñantem ciuita-
ti. et pugnauit aduersus eū.
et occupauit ciuitatem. ¶

Anno centesimo quinqua-
gesimo et pmo. exist̄ demetriū
seleuci filius ab urbe roma. et
ascendit cum paucis uiris in
ciuitatē maritimā: et regna-
uit illuc. Et factum est ut in-
gressus est in domū regni pa-
trū suorū: comprehendit ex-
erat antiochum et bysiam.
ut adduceret eos ad eum. Et
res ei innotuit: et ait. Nolite
michi ostendere faciem horū.

Et occidit eos exercitus. Et se-
dit demetrius sup sedem regni
sui: et uenerunt ad eū uiri ini-
qui et impij ex isrl. et alchim⁹
dux eorū qui uolebat fieri sacer-
dos. et accusauerunt popl̄in a-
pud regē dicentes. Perdidit iu-
das et fr̄s eius amicos tuos: et
nos dispsit de terra nřa. Nunc
ergo mitte uirū cui credis ut eat
et uideat exterminium om̄e qđ
fecit nobis et regionib; nřis et
punit omnes amicos regis. et ad
uictores eorū. Et elegit rex ex ami-
cis suis bachidem qui dñabatur
trans flumen magnū in regno.
et fidelem regis: et misit eum. Et
alchimū impiū constituit in
sacerdotio: et mandauit ei face-
re ultionē in filijs isrl. Et surre-
xerunt et uenerunt cum exer-
ciitu magno in terrā iuda: et
misserunt uictios et locuti s̄t
ad iudam et fr̄s eius uerbis pa-
cificis in dolo. et non intendent
sermonib; eorū. Viderunt eñi
quia uenerunt cū exercitu ma-
gno. Et conuenerunt ad alchi-
mum et bachidem congregatio
scribarum requirere quē iusta-
sunt. et primi asidēi qui erant
in filijs isrl: et exquirebant ab
eis pacem. Dixerunt eñi. Homo
sacerdos de semine aaron uenit:
non decipiet nos. Et locutus est
cum eis uerba pacifica: et iura-
uit illis dicens. Non inferimus
uobis malum: neq; amicos uīns.

Et crediderunt ei. Et comprehen
dit ex eis sexaginta viros et occi
dit eos in una die scđm uerbum
qd scriptum: carnes scđrum tuo
rum et sanguinem ipsorum effu
derunt in circuitu ierlm: et n̄
erat qui sepeliret. Et incubuit
timor et tremor in omni popu
lum: quia dixerunt n̄ est in eis
ueritas et iudicium. Transgressi
sunt enim constitutū. et iusluran
dum qđ iurauerunt. Et mout
bachides castra ab ierlm: et ap
plicuit ad bethzeca. Et misit et
comprehendit multos ex eis q̄
a se refrigerant. et quosdam de
poplo mactauit. et in piteum
magnum plectit: et commisit re
gionē alchimo et reliquit cū
eo auxilium in adiutoriū ipſi.
Et abiit bachides ad regem: et
satis agebat alchimus p̄ principa
tu sacerdotij sui. Et conuenierūt
ad eum om̄s qui perturbabant po
pulum suum: et optimuerunt
terram iuda. et fecerunt plagā
magnam in iſrl. Et uidit iu
das om̄ia mala q̄e fecit alchi
mus et qui cum eo erant filii
iſrl. plus multo quā gentes: et
exist in om̄s fines iudeę in circu
lui. et fecit iudiciam in viros
desertores. et cessauerunt ult̄
redire in regionē. Vedit autem
alchimus quod preualuit iu
das et qui cum eo sunt: et cog
nouit quia non potest sustine
re eos. et regressus est ad regem:

160

et accusauit eos multis criminib;
Et misit rex nicanorē unum ex
principib; suis nobilioib; qui
erat inimicital exercitus contra
iſrl: et mandauit ei euertere po
pulum.

Et uenit nicanor in ierlm cū
exercitu magno: et misit ad iudā
et ad fr̄s eius cum dolo. uerbis
pacificis dicens. Non sit pugna
inter me et uos. Veniam cū pau
cis uiris: ut uideam facies urās
cum pace. Et uenit ad iudam
et salutauerunt se in iudee pacifi
ce: et hostes parati erant rapere
iudam. Et innotuit sermo iudee.
qm̄ cum dolo uenerat ad eum: et
conterritus est ab eo. et amplius
noluit uidere faciem eius. Et
cognouit nicator qm̄ denudatū
est consilium eius: et exiuit obui
am nude in pugnā iuxta caphar
salama. Et ceciderunt de nica
noris exercitu. fere quinq; milia
uiri: et fugerunt in ciuitate da
uid. Et post hēc uerba ascendit
nicanor in monte syon: et exie
runt de sacerdotib; poplī saluta
re eum. in pace. et demonstrare
ei holocausta q̄e offere
bant pro rege. Et irridens spre
uit eos et polluit et locutus est
super: et iurauit cum ira dicens.
Nisi traditus fuerit iudas et ex
erat ei in manus meas: continuo
cum regressus fuero in pace. suc
cendam domū istam. Exist cū
ira magna. Et intrauerunt sa

cerdotes et steterunt ante faciem
altaris et templi: et flentes di-
xerunt. Tu elegisti domum istam
domini ad inuocandum nomen tu-
um in ea: ut esset domus orati-
onis et obsecrationis populo tuo.
Fac iudicium in homine isto et
exercitu eius: et cadant gladio.
Memento blasphemias eorum:
et ne dederis eis ut permaneant.
Et existit micanor ab ierusalem et ca-
stra applicuit ad bethoron: et
occurrit illi exercitus syriæ. Et
iudas applicuit in adarsa: cum
tribus milibus; viris.

Et orauit iudas et dixit. Qui
missi erant a rege sennacherib
domini qui blasphemauerunt te:
exist angeli et percussit ex eis cen-
tum octoginta quinque milia.
Sic contere exercitum istum in
conspictu nostro hodie: et sciunt
ceteri quia mala locutus est su-
per sancta tua. et iudica illum secundum
maliciam illius. Et commis-
serunt exercitus prelum tertiam
decima die mensis adar: et co-
trita sunt castra micanoris. et
cedidit ipse primus in prelio. Ut
uidit autem exercitus eius quia
cedidit micanor: piecerunt ar-
ma sua et fugerunt. Et persecu-
ti sunt eos uiam diei unius ab
adarsa usquequo ueniat gaza-
ra. Et tubis cecinerunt post
eos cum significationibus. Et
exierunt de omnibus castellis iu-
deæ in circuitu: et uentilabant

eos cornibus: et conuerterebant ad eos.
iterum. Et ceciderunt omnes gla-
dio: et non est reliquus ex eis nec
unus. Et accepunt spolia eorum
et predam. et caput micanoris
amputauerunt. et dexteram eius
quam extenderat superbe: et attu-
lerunt et suspenderunt contra
ierusalem. Et letatus est populus ualde:
et egrediunt diem illam in leticia
magna. et constituerunt agmina omni-
bus annis diem istam tertiam decima
die mensis adar. Et siluit terra
iuda dies paucos. viii

Et audiuit iudas nomen ro-
manorum quia sunt potentes ui-
ribus. et ad quiescunt ad omnia
qua postulantur ab eis. et qui
cum accesserunt ad eos statue-
runt cum eis amicias. et quia
sunt potentes viri: audierunt
predia eorum et uirtutes bonas
quas faciunt in galacia. quia
obtinuerunt eos. et duxerunt
sub tributum. et quanta fecerunt
in regione hispanie. et quod in po-
testatem redigerunt metallum
argenti et aurum. que illic sunt.
et possederunt omnem locum
consilio suo et patientia. locos
qui longe erant ualde ab eis.
et reges qui superuenerant illis
ab extremis terræ. coniuerunt
et percusserunt plaga magna:
ceteri autem dant eis tributum
omnibus annis. et philippum et p-
senacionem regem. et ceteros qui
aduersus eos armaverunt

contruerunt in bello et obtinuerunt eos. et antiochum magnū regem asie qui in pugnā intulerauit habens centū viginti defensores et exercitum ualde magnū contritū ab eis. et quia cōpūtūt eum intūm. et statuerunt ei ut daret ipse et qui regnauerūt post eum tributum magnū. et daret obſides et cōſtituti. et regionē mōzū et lydos et medos de optimis regiomib; eorum. et acceptas eas ab illis dederunt eum enī regi. et quia qui erant apud elladā uoluerunt ire et tollere eos. et innotuit sermo his. et miserunt ad eos ducem unū. et pugnauerunt contra illos. et eccliderunt ex eis multi. et captiuas duxerunt uxores eorū et filios. et dirupuerunt eos. et terram eorū possederunt. et destruxerunt muros eorum. et in servitū eos redegerunt usq; ad hanc diem. et residua regna et insulas quę aliquando restiterant illis extermiuerunt et in potestatem redegerunt. cum amicis autē suis et qui in ipsis requiem habebant conseruauerunt amicitiam. et obtinuerunt regna quę erant p̄ximā et quę longe. quicunq; audiebant nomen eorū timebant eos. quib; uero uellent auxilio esse ut regnarent regnabant. et exaltati sunt ualde. et in omnib;

161

istis nemo portabat diadema. nec induerantur purpura ut magnificarentur in ea. et quia curiam fecerunt sibi et cotidie consulebant trēcenti viginti consiliū agentes semp de multitudine. ut quę digna sunt gerant. et committunt uni homini magistratū suū p singulos annos: dñari uniusē terre sue.

Et elegit iudas eupolemum filium iohannis filij iacob. et iasonē filium eleazar. et misit eos romānā cōſtituere cū illis amicitiā et societate. et ut auferrent ab eis iugum grecorū. qui inderunt quod in seruitū tem p̄tērērēt regnū isrl. Et abierunt romānā multam ualde: et introierunt curiam et dixerunt. iudas machabeus et fr̄s eius et populus iudeorū miserunt nos ad uos statuere uobisq; societatē et pacē: et conscribere nos socios et amicos uos. Et placuit sermo in conspectu eorum. Et hoc rescriptum qđ rescripscerunt in tabulis c̄ris et miserunt in ierusalem: ut esset apud eos ibi memoriale pacis et societatis.

Bene sit romanis et genti iudeorū in mari et interia in eternū: gladiusq; et hostis p̄cul sit ab eis. Quod si institerit bellum romanis p̄rus. aut omnibus sociis eorū in omni dimicione eorū. auxilium feret gens

iudeorū p̄ ut tempus dictauerit
corde pleno: et preliantib; non
stabunt nec subministrabunt
triticum. arma. pecunia. naues.
sicut placuit romanis. et custo
dient mandata eorū nichil ab
eis accipientes. Similiter autē
et si genti iudeorū prius accide
rit bellum: adiuuabant roma
ni exanimō p̄ ut eis tempus per
miserit. et adiuuantib; non da
bitur triticū. arma. pecunia. na
ues. sicut placuit romanis. et
custodient mandata eorū abs
q; dolo. Scđn hęc uerba consti
tuerunt romani poplo iudeo
rum. Quod si post hęc uerba
hij aut illi addere uel demere
ad hęc aliquid uoluerint. faci
ent exproposito suo: et que
cūq; addiderint uel dempse
rint rata erunt. Sed et de ma
lis que demetrius rex fecit in
eos: scripsimus ei dicentes. Qua
re grauasti rugū tuū sup ami
cos nr̄os et socios iudeos. Si g
terū adierint nos aduersum
te: faciemus illis iudiciū. et
pugnabimus tecū mari terraq;
H̄terea ubi audiuit deme
trius quia cecidit micanor et
exertitus eius in prelio. apposu
it bacchidam et alchimū rur
sum mittere in iudeam: et de
xtrum cornu cū illis. Et abie
runt viam que ducit in gal
gala. et castra posuerunt in
mesaloth. que est in arbelis.

et occupauerunt eam et peme
runt animas hominū multis.
Et in mense primo anni cente
simi quinquagesimi et scđi ap
plicauit exercitus ad ierusalem: et
surrexerunt et abiuerunt in be
rea uiginti milia iudeorū. et duo
milia equitū. Et iudas castra po
suerat in laisa: et tria milia uiri
cum eo electi. Et uiderunt mul
titudinem exercitus quia multi
sunt et timuerunt ualde: et
multi substraxerunt se de castis.
et non remanserunt ex eis nisi
octingenti uiri. Et uidit iudas
qđ desluxit exercitus suus et bel
lum purgebat eum: et confra
ctus est corde. quia non habebat
tempus congregandi eos. et dis
solutus est. et dixit his qui resi
dui erant. Surgamus et eamus
ad aduersarios nr̄os: si poteri
mus pugnare aduersus eos.
Et auertebant eum dicentes.
Non poterimus. sed liberemus
animas nr̄as modo. et reuer
tamur ad fr̄s nr̄os: et tunc pu
gnabimus aduersus eos. Nos au
tem paci sumus. Et ait iudas.
Absit istam rem facere: ut fu
giamus ab eis. Et si appropia
uit tempus nr̄im: moriamur
in uirtute ppter fr̄s nr̄os et
non inferamus crimen gl̄ie
nostre..

Et mouit exercitus de castis. xxxvi.
Et steterunt illis obuiam: et
duisi sunt equites in duas

partes. Et fundibalarij et sagittarij preibant exercitu: et pri-
mi certaminis omnes potentes.
Bachides autem erat in dextro
cornu. Et proximauit legio ex
duabus partib;: et clamabant
tubis. Exclamauerunt autem
et qui erant ex parte iudee etiam
ipsi. Et commota est terra a
voce exercituum: et commissum
est prelum amane usq; ad uel-
pum. Et uidit iudas quia fir-
mior est pars exercitus bachi-
dis in dextris: et conuenerunt
cum ipso omnes constantes corde.
et contrita est dextera pars ab
eis. et persecutus eos est usq; ad
montem azou. Et qui insinuer-
erunt cornu erant. uiderunt qd con-
tritum est dextrum cornu. et
secuti sunt post iudam et qui
cum ipso erant a tergo: et in-
grauatum est prelum. Et ce-
ciderunt vulnerati ex his et
illis: et iudas cecidit. et ceteri
fugerunt. Et ionathas et sy-
mon tulerunt iudam fratrem
suum: et sepelierunt eum in
sepulchro patrum suorum in
ciuitate modin. Et fleuerunt
eum omnis populus iher planctu
magno: et lugebant dies mul-
tos. et dixerunt. Quomodo ce-
cidit potens qui saluum facie-
bat populum iher. Et cetera uer-
ba iudee bellorum et uirtutum
quas fecit: non sunt descripta.
Multam enim erant ualde.

162

xxvij.
Get factum est post obitum iudee
emiserunt iniqui ex omnibus fi-
nibus: iher: et exorti sunt omnes qui
opabantur iniquitate. In diebus
illis facta est famel magna ual-
de: et tradidit se bachidi omnis
regio eorum cum ipsis. Et elegit
bachides impios viros et consti-
tuit eos dominos regionis: et exqui-
rebat et perscrutabantur ami-
cos iudee. et adducebant eos ad
bachidem et uindicabat in il-
los et illudebat. Et facta est tri-
bulatio magna in iher: qualis
non fuit ex qua die non est ui-
sus populus in iher. Et congregati
sunt omnes amici iudee: et dixe-
runt ionathe. Ex quo frater
tuus iudas defunctus est. uir
similis ei non est qui exercat con-
tra inimicos: bachidem et eos
qui inimici sunt gentis nre.
Nunc itaque te eligimus hodie
pro eo nobis esse principem et
ducem: ad bellandum bellum nostrum.
xxviii.
Get suscepit ionathas
tempore illo principatum: et sur-
rexit loco iudee fratris sui. Et
cognovit bachides: et quere-
bat eum occidere. Et cogno-
uit ionathas et symon frater
eius. et omnes qui cum eo erant:
et fugerunt in desertum thecae.
et considerunt ad aquam lacus
asphar. Et cognovit bachides.
et die sabbatorum uenit ipse et
omnis exercitus eius transfor-
danem: et misit frenum suum

ducem populi. et rogauit nabu
theos amicos suos. ut commen
daret illis apparatu suū q̄ erat
copiosus. Et exierunt filii iā
bri ex madabas et comprehen
derunt iohannē et omnia q̄
habebat: et abierunt habentes
ea. Post hęc uerba renuntiatū
est ionathę et symoni frī eius.
quia filii iambri faciunt nup
tias magnas. et ducunt spon
sam ex madaba filiam unius
de magnis principib; canaan
cū ambitione magna. Et ror
dati sunt sanguinis iohannis
frīs sui: et ascenderunt et ab
sconderunt se sub tegumento
montis. et leuauerunt oculos
suos et uiderunt. et ecce tumul
tus et apparatus multis. et spō
sus pcessit et amici eius. et frīs
eius obuiam illis: cū timpanis
et musicis et armis multis. Et
surrexerunt ad eos cū insidi
is: et occiderunt eos. Et ceci
derunt multi vulnerati: et
residui fuderunt in montem.
Et accepunt omnia spolia eorū:
et conuerse sunt nuptię in lu
ctum. et uox musicorū ipsorū
in lamenū. Et uindicauerūt
uindictam sanguinis frīs sui:
et reuersi sunt ad ripam ior
danis. Et audiuit bachides:
et uenit die sabbatorū usq;
ad oram iordanis in uirtute
multa. Et dixit ad suos iona
thas. Surgamus et pugnem⁹

contra inimicos nřos. Non est em̄
hodie sicut heri et nudi uesteri.
Ecce em̄ bellum ex aduerso. aqua
uero iordanis hinc et inde et ri
pe. et paludes et saltus: et non
est locus diuertendi. Nunc ergo
clamate in celum: ut liberem⁹
in de manu inimicorū uirorū.
Et commissum est bellū. Et
extendit ionathas manū suā
percutere bachi dem: et diuerxit
ab eo retro. Et siluit ionathas.
et transnatauerunt ad eos ior
danem: et ceciderunt de par
te bachi dis die illa mille uiri.
et reuersi sunt ierlm. Et edificauerunt
ciuitates munitas in
iudea. munitioes magnas q̄
erant in iherico. et in ammaū.
et in bethoron. et bethel. et thā
natam. et fara. et thopo. muri
excelsi. et porti. et seris: et po
sunt custodiam in eis ut inimi
cias exercerent misit. Et mu
nuit ciuitatē bethsuram. et
gazara. et arce: et posuit in
eis auxilia. et apparatū escarū.
et accepit filios principū regi
onis obsides. et posuit eos in ar
ce in ierlm in custodia.

At anno centesimo quinqua
gesimo tertio. mense secundo.
precepit alchimus destrui
muros domus sc̄e interioris.
et destrui opa prophetarū: et
cepit destruere. In tempore il
lo peruersus est alchimus et im
pedita sunt opa illius. et obdu

168

sum est os eius. et dissolutus est
paralisi: nec ultra loqui potuit
uerbum. nec mandare de domo
sua. Et mortuus est alchimus
in tempore illo cum tormento
magno. Et uidit bachi des qd
mortuus est alchimus. et reuer
sus est ad regem: et siluit terra
annis duob;. Et cogitauerunt
omnes iniqui dicentes. Ecce iona
thas et qui cum eo sunt: insi
lentio habitant confidenter.
Nunc ergo adducamus bachi
dem: et comprehendet eos omnes
in una nocte. Et abierunt et
consilium ei dederunt. Et surre
xit ut ueniret cum exercitu
multo: et misit epistolas sociis
suis occulte qui erant in iudea.
ut comprehenderent ionatham
et eos qui cum eo erant. sed non
potuerunt. quia innocuit eis
consilium eorum. Et apprehe
dit de uiris regioni qd pncipe erat
militie quinquaginta uiros:
et occidit eos. Et fecerunt iona
thas et symon et qui cum eo
erant in bethbesse que est in
deserto: et extruxit diruta ei
et firmauerunt eam. Et agno
uit bachi des et congregauit um
uersam multitudinem suam.
et his qui de iudea erant denū
ciavit: et uenit et castra posu
it desuper ad bethbesse. et oppu
gnauit eam dies multis et fe
cit machinas.

Et reliquit ionathas symone

frēm suum in ciuitate. et exiit
in regionē: et uenit cū nume
ro. et passit odarēm et frēs ei
et filios phaseron in tabernacu
lo ipsorum. et cepit edere et
crescere in iuriis. Symon
uero et qui cum ipso erant exi
erunt de ciuitate. et succende
runt machinas: et pugnaue
runt contra bachi dem. Et con
tritus est ab eis. et afflixerunt
eum ualde: qm consilium eius
et congressus eius erat manis.
Et iratus contra uiros iniquos
qui ei consilium dederant. ut
uemiret in regionē ipsorum: mul
tos ex eis occidit. ipse autē cogi
tauit cum reliquis abire in re
gionē suam. Et cognouit iona
thas. et misit ad eum legatos
componere cum ipso pacem:
et reddicē ei captiuitatem. Et li
benter accepit et fecit scđm uer
ba eius: et iurauit nichil ei fa
cturū se malī omnib; dieb; uite
eius. Et reddidit ei captiuita
tem quā prius erat predatus
de terra iuda. Et conuersus
abijt in terrā suam: et non
apposuit amplius uenire in fi
nes eius. Et cessauit gladius
exist. Et habitauit ionathas
in machinas. Et cepit ionathas
sibi iudicare poplēm: et exter
minauit impios exist.

Ct anno centesimo sexagesimo:
ascendit alexander antiochi
filius. qui cognominatus est

nobilis. et occupauit p[ro]tolomai-
dam. et receperunt eum et
regnauit illic. Et audiuit de-
metrius rex. et congregauit
exercitu[m] ualde copiosum: et
exiuit obuiam illis in preliu[m].
Et misit demetrius ad iona-
than epistolam uerbis pacifi-
cis: ut magnificaret eum. Di-
xit enim. Anticipemus pacem
facere cum eo priusquam faci-
at cum alexandro aduersus
nos. Recordabitur enim omniū
malorū quę fecimus ei: misra-
trem eius et in gentē eius. Et
dedit potestatem ei congregā-
di exercitum. et fabricari ar-
ma. et esse ipsum socium eius:
et obsides qui erant in arte ius-
sit tradi ei.

F. xxxiiij. **E**t uenit ionathas in ierlm
et legit epistolas in auditu om-
nis populi et eorum qui in arte
erant. Et timuerunt timore
magno: qm̄ audierunt qd̄
dedit ei rex potestate congregandi exercitum. Et traditi
sunt ionathę obsides: et redi-
didit eos parentib; suis. Et ha-
bitauit ionathas in ierlm: et
cepit edificare et innouare
ciuitatē. Et dixit facientib;
op[er]a: ut extruerent muros
et montem syon in artu[m]:
lapidib; quadratis ad munitionē. Et ita fecerunt. et fu-
gerunt alienigenę qui erant
in munitionib; quas edifica-

uerat bacheides: et reliquit uis-
quisq; locū suum. et abiit in
terram suam. Tantum in beth-
sura remanerant aliqui ex-
eis: qui reliquerant legem et
precepta dei. Erat enī hec eis
ad refugium.

Et audiuit alexander rex pro-
missa quę p[ro]misit demetri iona-
thę. et narrauerunt ei prelia
et uirtutes quas fecit ipse et
fratres eius. et labores quos la-
borauerunt: et ait. Nunquid
inueniemus aliquem uirum
talem: Et nunc faciamus eum
amicum et socium nr̄m. Et s[ecundu]m
sic ep[istola]m et misit ei: scđm h[ab]et
uerba dicens. Rex alexander fr̄i
ionathę salutē. Audiuimus de
te quod uir potens uirib; et ap-
uis es. ut sis amicus noster. Et
nunc constituumus te hodie suū
mum sacerdotē gentis tuę. et ut
amicus uoceris regis. Et misit
ei purpuram et coronam aureā:
et quę nr̄a sunt scientias nobis
cum. et conserues amicicias ad
nos. Et induit se ionathas sto-
lam scām septimo mense anno
centesimo sexagesimo in die
sollenni scenopbegie: et con-
gregauit exercitum. et fecit
arma copiosa.

Et audiuit demetrius uerba
ista. et contristatus est ualde:
et ait. Quid hoc fecimus. quod
preoccupauit nos alexander
apprehendere amiciam iu-